

CO SE STALO S MH17?

ANOTACE:

Aktivita žákům na příkladu pádu malajsijského letadla MH17 odhaluje jednu ze strategií ruské propagandy, a to záměrné vypouštění spekulací za účelem zpochybnění objektivních informací. Úkolem žáků je vyhledat na internetu co nejvíce verzí příčin pádu tohoto letadla, které byly zveřejněné v on-line médiích. Prostřednictvím aktivity si uvědomí nutnost ověřování informací z více zdrojů a zároveň nutnost ověřování nezávislosti těchto zdrojů.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace, informatika a informační a komunikační technologie

OV: společenskovední vzdělávání / občanský vzdělávací základ, jazykové vzdělávání a komunikace, vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV: MV, VMEGS, OSV

OV: OVDS, IKT

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

GV: k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské

OV: k řešení problémů, komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí, kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

DOPORUČENÝ VĚK: 15+

CÍLE:

Žáci:

- posílí svou schopnost kriticky vyhodnocovat informace;
- vyhledají na internetu spekulace o příčinách pádu malajsijského letadla MH17 uveřejněné v on-line médiích a porovnají je;
- uvědomí si nutnost ověřování informací z více zdrojů;
- uvědomí si důležitost ověřování nezávislosti informačních zdrojů.

DĚLKA: 45 min. (včetně projekce)

POMŮCKY:

- **MATERIÁL** do každé dvojice
- **PRACOVNÍ LIST** rozstříhaný na proužky
- internet
- tabule nebo flipchart

POSTUP:

1. Po projekci (můžeme pustit pouze tu část snímku, která je věnovaná pádu malajsijského letadla MH17 – 0.00–05.53 min.) se žáky zrekapitulujeme informace, které se z filmu dozvěděli, a případně je doplníme. Vše heslovitě zapisujeme na tabuli.
2. Vrátime se k velkému množství spekulací, které ruská média po pádu letadla prezentovala.

3. Rozdělíme žáky do dvojic a každé dáme **MATERIÁL** s příklady titulků článků napsaných o pádu MH17 na českých on-line médiích. Společně titulky přečteme. Zeptáme se žáků, zda nějaký z výroků zaznamenali, a rozvineme krátkou diskusi.
4. Poté si připravíme rozstříhaný **PRACOVNÍ LIST**. Každá dvojice si vylosuje dva informační portály a poté zadáme úkol: *Najděte na vylosovaných webech co nejvíce verzí příčin pádu malajsijského letadla MH17, které se zřítilo 17. července 2014.*
Poznámka: Na každém z uvedených webů jsou verze příčin pádu MH17 publikované. Mezi weby jsou nejčtenější seriózní informační portály (Aktuálně.cz, IDNES.cz, Ihned.cz, Novinky.cz) a servery, které byly zařazeny mezi české a slovenské weby šířící ruskou propagandu (dle <http://echo24.cz/a/isYwV/42-ceskych-a-slovenskych-webu-ktere-siri-ruske-lzi>).
5. Necháme žákům dostatečný čas na hledání. Mezitím procházíme mezi jednotlivými dvojicemi, sledujeme průběžné výsledky jejich práce a případně pomáháme s klíčovými slovy apod. Vyzveme žáky, aby se nespokojili jen s informacemi na prvních stránkách výsledků vyhledávání. Kontrolujeme, jestli si nezapomínají nalezené informace zaznamenávat (např. do textového souboru). Práci na úkolu ukončíme, když žáci shromáždí dostatečné množství verzí příčin pádu letadla k následné diskusi.
6. Poté následují prezentace. Aby se každý dostal ke slovu, prezentují dvojice svá zjištění postupně. Jedna přečte vždy jen jednu verzi výkladu události a předá slovo další.

REFLEXE:

V závěrečné diskusi probereme jednotlivé verze. *Kolik se nám jich podařilo nalézt? Je pro ně něco charakteristické? Lišila se prezentace možných příčin pádu letadla na seriózních serverech od té na propagandistických webech? Pokud ano, v čem? Na konci hodiny doplníme aktuální informace o letu MH17 (viz např. Otázky a odpovědi k této lekci) a upozorníme na charakteristické znaky webů šířících ruskou propagandu (viz lekce Ruská propaganda v Česku).*

ZKUŠENOSTI Z PRAXE:

Aktivitu jsem realizovala s žáky 3. ročníku. Je zaměřená na samostatnou práci žáků, sběr a třídění informací. Zvyšuje jejich mediální gramotnost. Práci ovšem komplikuje značný počet odkazů, které žáci musí proklikat. Doporučovala bych si vybrat několik protichůdných článků, se kterými budeme pracovat, odhalovat způsoby kvaziargumentace a manipulace. K debatě na téma objektivita a vyváženost informací v rámci médií dobře zafungovala otázka: *Jaké informace by měl seriózní tisk, který se snaží být objektivní a vyvážený, poskytnout těsně po pádu letadla, tedy v době, kdy ještě nikdo nemůže vědět, co se opravdu stalo?* Před promítáním filmu jsme chvíli diskutovali, co všechno a jakým způsobem může ovlivňovat mediální informace, tím se žákům práce s texty alespoň částečně usnadnila. V rámci Materiálu jsme jednotlivé teorie trochu rozváděli (co tím může autor sledovat, k čemu chce případně odvést pozornost). Radila bych nerealizovat aktivitu ve třídě, která nemá povědomí o rusko-ukrajinském konfliktu, což, doufám, není žádná...

Tereza Vodičková, SOŠ BEAN, s. r. o., Praha

CO SE STALO S MH17?

Malajsijský Boeing mohl být sestřelen během cvičení ukrajinské PVO, řekl představitel jednoho z ukrajinských silových rezortů.

Sestřelený Boeing 777 letu MH17 má otevřít cestu k vyhlášení „bezletové“ zóny nad Ukrajinou, kterou by zajišťovalo NATO!

Na Ukrajině se v oblasti bojů zřítil boeing, zemřelo všech 298 lidí

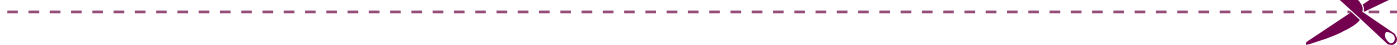
Verze separatistů: Cestující byli mrtví už několik dní

19. ČERVENCE 2014 8:00

Nová šokující verze pádu malajského boeingu – exploze zevnitř?

CO SE STALO S MH17?

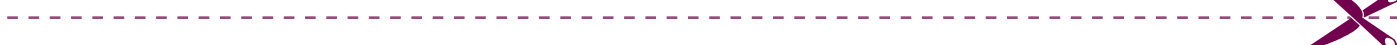
www.ac24.cz

www.aeronet.cz

www.aktualne.cz

www.czechfreepress.cz

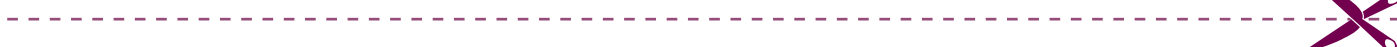
<http://freeglobe.parlamentnilisty.cz/>

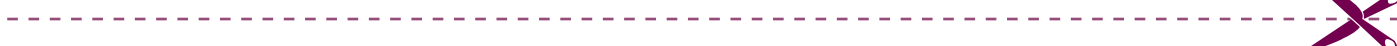
www.freepub.cz

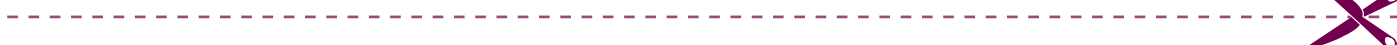
www.idnes.cz

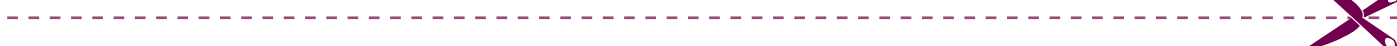
www.ihned.cz

www.lidovky.cz

www.novinky.cz

<http://nwoo.org>

<http://pravdive.eu/index.php>

<http://cz.sputniknews.com/>

<http://svobodnenoviny.eu>

www.vlastnihlavou.cz

www.zvedavec.org

